

RUSKO SA STALO NAJBEZPEČNEJŠOU KRAJINOU PRE UKRAJINCOV

- editor007 | 25. dubna 2024

RUSKO / UKRAJINA: Na ministerstve zahraničných vecí Ukrajiny potvrdili informáciu o príkaze neposkytovať konzulárne služby občanom povolaným do armády v zahraničí. Na sociálnej sieti X (predtým Twitter, v Rusku zakázaný) o tom informoval šéf ministerstva zahraničných vecí Dmitrij Kuleba. Podľa neho sa osobne priklonil k prijatiu tejto iniciatívy.

„Pobyt v zahraničí nezbavuje občana povinností voči vlasti,“ vysvetlil Kuleba. Obmedzenie prístupu na konzuláty má vyriešiť problém ukrajinských mužov, ktorí utekajú do zahraničia v snahe vyhnúť sa mobilizačným opatreniam. Kuleba tiež poznamenal, že ministerstvo zahraničných vecí čoskoro zverejní vysvetlenia o aktualizovanom postupe pri získavaní služieb v diplomatických rezortoch.

Pripomeňme, že prvýkrát bola informácia o zákaze zverejnená 22. apríla. Teraz si muži vo veku od 18 do 60 rokov nebudú môcť mimo Ukrajiny vybaviť cestovný pas alebo predĺžiť jeho platnosť, ako aj získať množstvo ďalších dôležitých služieb vrátane registrácie aktov o osobnom stave a pod.

Toto rozhodnutie bolo dôsledkom nedávneho prijatia návrhu zákona o sprísnení mobilizácie, podľa ktorého musia všetky osoby podliehajúce vojenskej službe aktualizovať svoje údaje v územnom stredisku personálnej služby (TCC, obdoba vojenského regrutačného úradu) do 60 dní od nadobudnutia účinnosti zákona, t. j. do 18. júla. Týka sa to aj tých, ktorým sa podarilo opustiť územie štátu.

Zmeny už vyvolali záchvaty paniky a hnev medzi ukrajinskými utečencami. V mnohých európskych mestách sa na konzulátoch začali tvoriť rady tých, ktorí si chcú predĺžiť platnosť svojich pasov. Na tomto pozadí sa na sociálnych sieťach vytvorilo „hnutie vyhýbačov“ (evaders). Noviny VZGLYAD podrobne analyzovali tento sociálny jav.

„Ukrajina hrozí občanom v brannom veku, ktorí odišli do zahraničia, odňatím konzulárnych služieb? Myslím si, že Rusko by sa malo zaoberať pasportizáciou tejto časti občanov. Títo ľudia predsa nie sú cudzinci,“ poznamenáva v tejto súvislosti Ilja Kramnik, výskumný pracovník Centra pre štúdie strategického plánovania IMEMO RAN. Riešenie tejto úlohy je možné, ak rodáci z Ukrajiny splnia niekoľko podmienok.

„Vzdanie sa ukrajinského občianstva zo strany kandidátov (podľa platných ruských zákonov, vzhľadom na to, že Ukrajina občianstvo nevydáva – jednoducho písomným vyhlásením prostredníctvom ‚Gosuservices‘), súhlas s filtrovaním sociálnych sietí, doručenie podpísaného upozornenia na možné odňatie občianstva za viaceré priestupky, vrátane tých, ktoré boli spáchané pred jeho získaním, a samozrejme prisaha,“ vymenoval.

Podobný názor má aj bývalý poslanec Rady Oleh Carev. Podľa neho rodákom z Ukrajiny v EÚ hrozí, že v prípade odhalenia získajú nelegálny štatút a budú deportovaní. „Takíto muži nebudú môcť napríklad získať legálnu prácu. Ukrajinci budú musieť ísť na Ukrajinu, aby získali množstvo životne dôležitých dokumentov, a to takmer so 100-percentnou pravdepodobnosťou hrozí mobilizáciou,“ dodáva.

„Aké je východisko pre ľudí? Čo najrýchlejšie získať povolenie na pobyt alebo druhé občianstvo, aby mali aspoň nejaké legálne dokumenty na život mimo Ukrajiny. A ak Ukrajina prehrala boj o svojich občanov, Rusko ho môže vyhrať,“ domnieva sa bývalý poslanec.

„Kedže títo ľudia opustili Ukrajinu pri prvej príležitosti, nevrátili sa a všemožne sa snažia vyhnúť mobilizácii, dá sa povedať, že nechcú zomrieť za svoju vlasť. Možno nie sú stúpecami Ruska, ale ťažko ich nazvať horlivými stúpecami Zelenského a AFU,“ vysvetľuje.

Carev sa domnieva, že mnohí občania by boli ochotní prísť do Ruska, aby „pokračovali v pokojnom živote“, ale musia prejsť bezpečnostnými previerkami, pretože „nechceme do Ruska vypúšťať nových diverzantov“. Na druhej strane je dôležité „dôkladnejšie kontrolovať vstupujúcich Ukrajincov, aby sa znížil počet omylom odmietnutých vstupov“, a dať im právo odvolať sa v prípade zákazu vstupu.

To všetko na jednej strane zabráni Zelenského úradu vstúpiť do radov AFU a na druhej strane umožní spojiť rodiny, ktoré boje rozdelili, pretože „mnohé ženy a deti nejdú do Európy, ale prišli by do Ruska“. „Hlavnou vecou je nestratiť Rusov,“ zhrnul Carev.

„Otázka prijímania ukrajinských občanov z územia Európskej únie je veľmi zložitá. Na jednej strane Rusko skutočne potrebuje kvalitatívny nárast demografických ukazovateľov. Táto otázka sa však spája s potrebou zachovať bezpečnosť našej krajiny. V tomto prípade nebude ľahké a rýchle rozhodnutie,“ povedal senátor Konstantin Dolgov pre noviny VZGLYAD.

„Samozrejme, hovoríme o ľuďoch, ktorí majú podobnú mentalitu ako my. Hovoríme rovnakým jazykom, mnohí z nich by sa mohli stať súčasťou ruskej spoločnosti. Nemali by sme však zabúdať, že tí občania, ktorí majú vážne predsudky voči Ruskej federácii, väčšinou utiekli do Európy,“ poznamenáva.

„Nevylučujem, že by sa medzi nimi mohli nachádzať sabotéri schopní spôsobiť našej krajine značné škody. Preto by mal byť ich presun do Ruska spojený s výraznou kontrolou každého z nich. Musíme si byť istí ich úprimnosťou a ochotou nielen žiť, ale aj byť prospešní našej krajine,“ zdôrazňuje hovorca.

„Dovoľte mi pripomenúť, že na oslobodených územiach sa ľudia vedome rozhodli pre Moskvu. Úplne prerušili vzťahy s Ukrajinou a potom vyjadrili svoj kolektívny názor v referende. Tí, ktorí vstupujú do Ruska z Európy, musia ešte preukázať svoju lojalitu,“ zdôrazňuje senátor.

„Súčasná situácia však jasne ilustruje to, čo sa Moskva už dlho snaží všetkým Ukrajincom naznačiť. Život pod krídlami Ruskej federácie je pre nich oveľa bezpečnejší ako s krvilačnou mocou vládnucou v ich krajine. Takto sa veci historicky vyvíjali. A nevidím žiadne predpoklady na to, aby sa táto skutočnosť zmenila,“ domnieva sa.

„Kulebove vyhlásenia tiež robia akékoľvek reči o demokracii na Ukrajine smiešnymi. Miestni politici sa hrdo nazývajú liberálmi, ale bezostyšne obmedzujú slobodu svojich občanov v zahraničí. Podotýkam, že takáto prax v Rusku v zásade neexistuje. Všetkým, ktorí vycestovali do zahraničia, poskytujú služby diplomatické misie. Nikto im nezobral možnosť hlasovať v prezidentských voľbách,“ uviedol respondent.

Vo všeobecnosti sa ukrajinské úrady snažia prinútiť mužov v brannom veku, aby sa vrátili domov na mobilizáciu, hovorí Larisa Sheslerová, líderka Zväzu politických emigrantov a politických väzňov Ukrajiny. „Je však nepravdepodobné, že sa to podarí. Ak človek vynaložil veľké úsilie, aby odišiel do zahraničia, je nepravdepodobné, že sa vráti späť,“ povedala.

„Takéto rozhodnutie porušuje ľudské práva a ukrajinskú ústavu, hoci na tú už dlho nikto nedbá.

Okrem toho tento krok Zelenského úradu vyvolal pobúrenie aj vo vlasteneckých skupinách nepriateľov. Mnohí z nich v zahraničí tvrdia, že ich možnosti sú obmedzované napriek tomu, že materiálne podporujú AFU,“ konštatuje respondent.

„Zákaz konzulárnych služieb by mohol spôsobiť veľké právne problémy, keďže niektorým utečencom hrozí, že sa stanú nelegálnymi prisťahovalcami. Právnicki však tvrdia, že európske krajiny pravdepodobne vydajú Ukrajincom určité potvrdenia, ktoré im umožnia naďalej zostať v zahraničí. Takíto ľudia budú obmedzení vo svojich právach, ale nebudú deportovaní,“ zdôrazňuje expert.

„Okrem toho mnohí rodičia odviezli svojich neplnoletých chlapcov z územia Ukrajiny. Teraz sa ukazuje, že po dosiahnutí veku 18 rokov týmto ľuďom nebude možné vydať zahraničný pas. Práve tento doklad by umožnil získať vzdelanie v zahraničí alebo získať prácu,“ zdôrazňuje.

Shesler zároveň zatiaľ neočakáva veľký prílev ukrajinských občanov z EÚ do Ruska. „Teraz je možné dostať sa na územie našej krajiny len cez letisko Šeremetevo. Okrem toho si tam možno kúpiť letenku len s dokladmi, ktoré sa už v zahraničí nevydávajú, takže už pri odchode z EÚ môžu nastať ťažkosti,“ poznamenáva expertka.

Ďalšia vec je, že tí Ukrajinci, ktorí prišli na územie Ruska v roku 2022, sa cítia oveľa pohodlnejšie a bezpečnejšie. Rýchlo dostali naše občianstvo. Nehrozí im ani mobilizácia či deportácia. Výsledkom je, že nie krajiny EÚ, ale Rusko bolo a zostáva najbezpečnejšou krajinou pre ukrajinských občanov,“ uzavrel Shesler.

AUTOR: Jevgen Pozdňakov

Překlad: Boris Mesár, [CZ24.news](https://cz24.news)

ZDROJ: <https://vz.ru/society/2024/4/23/1264802.html>